

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 220/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka, Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Masarykova 2, Prešov, proti uzneseniam Okresného súdu Prešov č. k. 21 Cb 189/2011-195 zo 7. novembra 2018 a č. k. 21 Cb 189/2011-225 z 12. júna 2019 a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. septembra 2019 v znení jej doplnenia doručeného ústavnému súdu 10. februára 2020 a doplnenia doručeného ústavnému súdu 22. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj vyslovenia porušenia základného práva podľa 48 ods. 1 ústavy uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje priznať jej primerané finančné zadostučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. V obsahu ústavnej sťažnosti zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Prešov č. k. 21 Cb 189/2011-225 z 12. júna 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu z 12. júna 2019“) v spojení s uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 21 Cb 189/2011-195 zo 7. novembra 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu zo 7. novembra 2018“; s napadnutým uznesením okresného súdu z 12. júna 2019 spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej aj „okresný súd“), ktorý rozsudkom č. k. 21 Cb 189/2011 z 30. októbra 2014 zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi sumu 99,15 eur a 10,5 % ročný úrok z omeškania z predmetnej sumy od 1. januára 2009 do zaplatenia. Zároveň

rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti uvedeného rozsudku. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd uznesením č. k. 21 Cb 189/2011 z 10. januára 2017 tak, že žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania voči sťažovateľke.

3. O výške trov konania rozhodol okresný súd napadnutým uznesením okresného súdu zo 7. novembra 2018 vydaným vyšším súdnym úradníkom. Vyčíslená výška náhrady trov konania pozostávala z náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie, odvolacieho konania, ako aj dovolacieho konania.

4. Sťažovateľka využila oprávnenie podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zo 7. novembra 2018 sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením okresného súdu z 12. júna 2019 tak, že ju zamietol.

5. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3.1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 bola prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Rastislav Kaššák – predseda senátu, Jana Baricová a Miloš Maďar.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutým uzneseniam podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje v niekoľkých argumentačných líniách:

a) okresný súd si nesplnil povinnosť preukázať zákonnosť konajúceho sudcu v intenciách čl. 48 ods. 1 ústavy „v *napadnutom konaní*“ v kontexte povinností ustanovených v § 51 ods. 1 a 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon o súdoch“). Vo vzťahu k predmetnému sťažovateľka uviedla:

- v priebehu konania došlo k zmene zákonného sudcu v rozpore s § 51 ods. 1 zákona o súdoch, t. j. k zmene zákonného sudcu došlo na základe „*zmeny (dodatku) rozvrhu práce*“ okresného súdu zo strany jeho predsedu bez toho, aby bolo zachované ustanovenie § 51 ods. 1 zákona o súdoch;

- zo súdneho spisu (sp. zn. 21 Cb 189/2011, pozn.) vôbec nevyplýva, či k zmene zákonného sudcu došlo v súlade so zákonom, najmä pokiaľ ide o náhodný výber sudcu pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), pričom v tomto súdnom spise absentujú akékoľvek evidenčné pomôcky;

- nemá vedomosť o tom, či sa uskutočnil náhodný výber jej zákonného sudcu, či sa tento opakovane, kto sa ho zúčastnil, na základe čoho došlo k „*hrubému porušeniu*“ jej práva na kontrolu ustanovenia jej zákonného sudcu podľa § 51 ods. 9 zákona o súdoch;

- [REDAKOVANÉ] nebola vo veci zákonným sudcom, a teda ním nemohla byť ani vyššia súdna úradníčka, ktorá rozhodovala o výške trov konania a následne sa ním nemohol stať ani opätovne ustanovený sudca [REDAKOVANÉ]. Potvrdenie o pridelení veci [REDAKOVANÉ] je „... len vložená poznámka o priamom pridelení veci zo dňa 24.8.2018 čas 11:19:56 do pôvodného potvrdenia zo dňa 16.12.2010.“ Priame pridelenie veci na základe poznámky, a nie pridelenie na základe potvrdenia zo schváleného informačného systému, ktoré „... obsahuje

čiarový kód“, má znaky pridelenia veci nezákonnému sudcovi. Pridelenie veci [REDACTED] [REDACTED] „Vložením poznámky o priamom pridelení veci opäťovne zo dňa 10.01.2019 čas 11:56:53 do pôvodného potvrdenia zo dňa 16.12.2010...“, a nie pridelenie na základe potvrdenia o náhodnom výbere zo schváleného informačného systému, ktoré „... obsahuje čiarový kód“, má znaky pridelenia veci nezákonnému sudcovi. Ak bola z dôvodu dlhodobej neprítomnosti v súlade s § 51 ods. 4 písm. a) zákona o súdoch vec pridelená inému zákonnému sudcovi, nemohla sa „priamo vrátiť“ predchádzajúcemu sudcovi [REDACTED]. K predmetnej argumentácii uvádza, že prvotným znakom splnenia zákonných povinností pridelenia veci zákonnému sudcovi je potvrdenie o pridelení veci, ktoré obsahuje evidenčné číslo náhodného výberu v súlade s § 51 ods. 1 zákona o súdoch v spojení s číslom konania, čo je vyjadrené aj v čiarovom kóde;

b) napadnutými uzneseniami bolo rozhodnuté o výške trov konania nezákonne a nesprávne;

c) z dôvodu porušenia zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon o e-Governmente“), Civilného sporového poriadku v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej aj „CSP“) a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „vyhláška o Spravovacom a kancelárskom poriadku“) nedošlo k účinnému doručeniu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Obdo 40/2017 zo 7. decembra 2017, čím dosiaľ nemohlo byť súdne konanie v merite veci právoplatne skončené, a teda nie sú splnené podmienky na rozhodovanie o náhrade trov konania;

d) napadnuté uznesenia boli neúčinne doručené, keďže boli doručované predchádzajúcemu právnomu zástupcovi, ktorý už v tomto nemal oprávnenie ju zastupovať;

e) extrémny nesúlad v prijatých záveroch okresného súdu v napadnutých uzneseniach o výške trov konania, ktoré neboli riadne alebo vôbec preukázané, si vyžaduje zásah zo strany ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami okresného súdu.

8. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutým uzneseniam vyplývajúca z § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vzhľadom na dátum právoplatnosti napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019 (5. august 2019, pozn.) zachovaná.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu zo 7. novembra 2018 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

9. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená

na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodiť ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 734/2017).

10. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 373/2014).

11. Ako vyplýva z ústavnej sťažnosti, sťažovateľka podala proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zo 7. novembra 2018 vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť podľa § 239 ods. 1 CSP, o ktorej následne rozhodol sudca okresného súdu, preto právomoc sudcu okresného súdu na preskúmanie uvedeného uznesenia vyššieho súdneho úradníka a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti.

12. Vychádzajúc z uvedeného, bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu z 12. júna 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

13. Sťažnostné námietky smerujú proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 12. júna 2019 v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania. V nadväznosti na to považuje ústavný súd za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

III.2.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy

14. Keďže sťažovateľka v súvislosti s námietkami smerujúcimi proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 12. júna 2019 poukazuje v prvom rade na porušenie jej práva na zákonného sudcu, ústavný súd sa najskôr zaoberal predmetnou námietkou, v rámci ktorej sťažovateľka poukazuje na nesplnenie si povinnosti okresného súdu preukázať zákonnosť konajúceho sudcu v intenciách čl. 48 ods. 1 ústavy „v napadnutom konaní“ v kontexte povinností ustanovených v § 51 ods. 1 a 2 zákona o súdoch.

15. Námietkou smerujúcou proti porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu sťažovateľka konkrétne argumentuje, že k zmene zákonného sudcu došlo v rozpore s § 51 ods. 1 zákona o súdoch na základe „zmeny (dodatku) rozvrhu práce“. Poukazuje na to, že [REDAKOVANÉ] nebola vo veci zákonným sudcom, a teda ním nemohla byť ani vyššia súdna úradníčka, ktorá rozhodovala o výške trov konania a následne sa ním nemohol stať ani opätovne ustanovený sudca [REDAKOVANÉ]. Vo vzťahu k uvedenému poukazuje na spôsob pridelenia vecí týmto sudcom, ako aj na potvrdenia o pridelení vecí týmto sudcom.

16. V zmysle judikatúry ústavného súdu zákonným sudcom je sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu; ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte (m. m. II. ÚS 87/01, III. ÚS 202/02, III. ÚS 116/06).

17. Ústavný súd považuje nahliadnutím do sťažnosti sťažovateľky smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zo 7. novembra 2018 (ktorá tvorí prílohu ústavnej sťažnosti, pozn.) za preukázané, že sťažovateľka vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy použila obdobnú skutkovú a právnu argumentáciu, ktorá je obsiahnutá v ústavnej sťažnosti.

18. Okresný súd sa s námietkami sťažovateľky smerujúcimi proti nezákonnému prideleniu jej veci zákonným sudcom vysporiadal v bode 11 napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019. Konkrétne uviedol, že nešlo o svojvoľné pridelenie súdneho spisu, resp. že nešlo o porušenie náhodného výberu sudcu. Okresný súd zároveň konštatoval: „Súd spolu s uznesením o výške trov 21 Cb/189/2011-195 zo dňa 7.11.2018 doručoval aj úradný záznam z čl. 177 a 178 súdneho spisu, z ktorého vyplýva, že v rozvrhu práce bola vykonaná zmena Dodatkom č. 7. V zmysle tohto dodatku bol [REDAKOVANÉ] zastavený nápad a spisy zo senátu 21Cb boli prerozdelené do senátov 22Cb a 24Cb v pomere 3:7. Toto prerozdelenie bolo vykonané náhodným výberom technickými prostriedkami, o čom svedčí potvrdenie o pridelení vecí [REDAKOVANÉ] z čl. 178. Technickými prostriedkami bola teda vylúčená akákoľvek možnosť ovplyvnenia prerozdelenia vecí, nakoľko veci sa prideliť medzi ďalšie 2 senáty, a to 22Cb a 24Cb. O výške trov konania rozhodovala [REDAKOVANÉ], nakoľko [REDAKOVANÉ] v tom čase bola ako vyšší súdny úradník pridelená ku senátu 24Cb, nešlo o porušenie zásady zákonného sudcu, resp. vyššieho súdneho úradníka. Po návrate sudcu [REDAKOVANÉ] bola vec vrátená zákonnému sudcovi v zmysle Úradného záznamu na čl. 223 a Potvrdenia na čl. 224. Aj v tomto bode je sťažnosť žalovaného nedôvodná.“

19. Keďže sťažovateľka namieta pridelenie jej veci zákonnému sudcovi z 24. augusta 2018, ako aj z 10. januára 2019, ústavný súd sa oboznámil s relevantnými rozvrhmi práce, ktoré sú

v prejednávanej veci podstatné a ktoré sú verejne dostupné na stránke ministerstva. V súlade s § 52 ods. 7 zákona o súdoch v znení účinnom v rozhodnom období vykoná zmeny a dodatky rozvrhu práce, ktoré sa dotýkajú sudcov a súdnych úradníkov poverených konaním a rozhodovaním predseda súdu spôsobom určeným v rozvrhu práce po ich prerokovaní v sudcovskej rade. V zmysle Rozvrhu práce pre Okresný súd Prešov na rok 2018 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2018“) sa jeho zmeny realizujú formou dodatku podľa príslušného vzoru. Z tzv. Všeobecných pravidiel určenia zákonného sudcu (Pravidlo 13) tvoriacich súčasť rozvrhu práce na rok 2018 vyplýva, že v prípade dlhodobej neprítomnosti sudcu trvajúcej viac ako 6 týždňov budú všetky nerozhodnuté a nevybavené veci z jeho senátu prerozdelené náhodným výberom pomocou technických prostriedkov všetkým, resp. niektorým (v dôsledku rešpektovania zásady rovnomerného zaťaženia) sudcom vybavujúcim tú istú agendu. V prípade návratu sudcu sa takto pridelené nerozhodnuté a nevybavené veci opätovne pridelia dlhodobo neprítomnému sudcovi. Predmetná úprava zodpovedá aj § 50 ods. 2 písm. d) zákona o súdoch v znení účinnom v rozhodnom období, podľa ktorého rozvrh práce (okrem iného, pozn.) obsahuje spôsob a podmienky vykonania zmien v rozvrhu práce v prípade dlhodobej neprítomnosti sudcu a ak sa zmení personálne obsadenie súdu. Z Rozvrhu práce pre Okresný súd Prešov na rok 2019 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2019“), konkrétne z tzv. Všeobecných pravidiel určenia zákonného sudcu (Pravidlo 13) tvoriacich súčasť rozvrhu práce na rok 2019 vyplýva totožné pravidlo, ako tomu bolo v roku 2018 (vymedzené už v tomto bode uznesenia, pozn.).

20. V nadväznosti na skutočnosti popísané v bode 19 tohto uznesenia možno vymedziť, že z dodatku č. 7 k rozvrhu práce na rok 2018 účinného od 1. augusta 2018 vyplýva, že došlo k zastaveniu nápadu v senátoch [REDAKOVANÉ], a to 21 Cb a 21 CbZm a z dôvodu jeho dlhodobej práceneschopnosti bolo nariadené prerozdelenie spisov (okrem iného, pozn.) zo senátu 21 Cb do senátov 22 Cb a 24 Cb v pomere 3:7. Z potvrdenia o pridelení veci [REDAKOVANÉ] z 24. augusta 2018 vyplýva, že toto bolo vykonané práve na základe uvedeného dodatku č. 7 k rozvrhu práce na rok 2018. Okresný súd teda postupoval a odôvodnil pridelenie zákonného sudcu v napadnutom uznesení okresného súdu z 12. júna 2019 v súlade so spôsobom určeným vo zverejnenom rozvrhu práce na rok 2018, ako aj v nadväznosti na § 51 ods. 4 písm. a) zákona o súdoch. Z prílohy k ústavnej sťažnosti, a teda z potvrdenia o pridelení veci [REDAKOVANÉ] z 10. januára 2019 vyplýva, že toto bolo vykonané na základe opatrenia sp. zn. 1 SprO 36/2019 (tvorí prílohu ústavnej sťažnosti, ako je aj zverejnené na stránke ministerstva, pozn.). Z obsahu tohto opatrenia vyplýva, že pridelenie veci [REDAKOVANÉ] malo byť vykonané podľa pravidla 13 tzv. Všeobecných pravidiel určenia zákonného sudcu tvoriacich súčasť rozvrhu práce na rok 2019, v nadväznosti na čo možno konštatovať jeho pridelenie v súlade so spôsobom určeným rozvrhom práce pre rok 2019 v znení účinnom v rozhodnom období. Okresný súd teda postupoval a odôvodnil pridelenie zákonného sudcu v napadnutom uznesení z 12. júna 2019 v súlade so spôsobom určeným vo zverejnenom rozvrhu práce na rok 2019. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje predvídateľnosť takto vykonaných zmien v kontexte zákonných predpokladov a za splnenia vopred stanovených pravidiel, na základe čoho možno konštatovať ústavnú akceptovateľnosť záverov okresného súdu v bode 11 napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019.

21. Sťažovateľka ďalej namieta pridelenie veci na základe „poznámky o priamom pridelení veci“, a nie na základe informačného systému. V nadväznosti na uvedené sa ústavný súd oboznámil aj

s potvrdeniami o pridelení veci sťažovateľky zákonným sudcom okresného súdu, ktoré tvoria prílohu jej ústavnej sťažnosti. Z uvedených potvrdení vygenerovaných technickým a programovým prostriedkom schváleným ministerstvom, ktorým je elektronická podateľňa, je zrejmé, že vec bola 24. augusta 2018 pridelená zákonnej sudkyňi [REDAKOVANÉ] do senátu 21 Cb, a to prostredníctvom elektronickej podateľne, a nie priamym pridelením, ako to tvrdí sťažovateľka. Obdobne bola 10. januára 2019 vec pridelená aj zákonnému sudcovi [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 21 Cb 189/2011. Nie je teda možné prisvedčiť názoru sťažovateľky o priamom, resp. o svojvoľnom pridelovaní veci, ale o pridelovaní vecí v súlade s príslušnými rozvrhmi práce (bližšie vymedzené v bode 19 tohto uznesenia, pozn.) podľa vopred stanovených pravidiel a v nadväznosti na ustanovenia § 51 zákona o súdoch.

22. K námietke sťažovateľky o absencii akýchkoľvek evidenčných pomôcok v súdnom spise (sp. zn. 21 Cb 189/2011, pozn.) ústavný súd poukazuje na to, že aj keď neposkytuje výklad zákonov, čo vo svojej judikatúre už mnohokrát uviedol (napr. III. ÚS 461/2015, III. ÚS 637/2015, III. ÚS 65/2018), pretože sú to práve všeobecné súdy, ktoré sú primárne povolané interpretovať a aplikovať zákony v súvislosti s ich povolaním na rozhodovanie v občianskoprávných a trestných veciach (pozri čl. 142 ods. 1 ústavy), už zo samotného v tom čase účinného znenia § 51 ods. 9 zákona o súdoch je zjavné, že si toto ustanovenie sťažovateľka nevysvetľuje správne, pretože slovné spojenie „nazretím do spisu a evidenčných pomôcok“ nepredstavuje imperatív, aby tieto evidenčné pomôcky nevyhnutne boli súčasťou konkrétneho súdneho spisu (m. m. I. ÚS 74/2020). Pre rozhodnutie ústavného súdu o aktuálnej ústavnej sťažnosti v tejto časti je však podstatná iná skutočnosť, a to, že od chýbajúceho údaju v súdnom spise tak, ako ho definuje sťažovateľka, o ktorého povinnosti byť prítomným v danom spise existuje dôvodná pochybnosť, nemožno bez ďalšieho odvodzovať porušenie základného práva na zákonného sudcu tak, ako ho má na mysli čl. 48 ods. 1 ústavy. Pre komplexnosť ústavný súd k namietanému porušeniu § 51 ods. 9 zákona o súdoch uvádza, že sťažovateľka mala k dispozícii potvrdenia o pridelení veci zákonnému sudcovi, o čom svedčia aj jej samotné tvrdenia a prílohy k ústavnej sťažnosti.

23. Sumarizujúc k námietke sťažovateľky o porušení jej základného práva na zákonného sudcu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkina vec bola pridelená v súlade s rozvrhmi práce (aktami riadenia predsedu súdu, pozn.) na rok 2018 a 2019 v znení ich príslušných dodatkov. Ústavný súd nezistil takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu z 12. júna 2019 a postupom, ktorý mu predchádzal, a namietaným porušením základného práva sťažovateľky, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení, v nadväznosti na čo ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

24. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že napadnuté uznesenia boli doručené predchádzajúcemu právnomu zástupcovi, ktorý už v tomto nemal oprávnenie sťažovateľku zastupovať, ústavný súd poukazuje na bod 9 napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019, v ktorom sa k predmetnej námietke okresný súd vyjadril takto: „Vyšší súdny úradník pri doručovaní uznesenia o výške trov vychádzal z plnomocenstva na čl. 145, z ktorého vyplýva, že žalovaný udeľuje plnomocenstvo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na spísanie

a podanie dovolania a na zastupovanie v následnom dovolacom konaní do jeho právoplatného skončenia, a to najmä na mimosúdnu komunikáciu, na zastupovanie v súdnom konaní (vrátane podania návrhu), ako aj na iné úkony s touto vecou súvisiace. Z takto udeleného plnomocenstva má súd za to, že iné úkony s vecou súvisiace, je aj uznesenie o výške trov konania. V plnomocenstve je ďalej výslovne uvedené, že splnomocnený právny zástupca je splnomocnený najmä na prijímanie doručených písomností. Tým, že plnomocenstvo sa nevzťahuje len na dovolacie konanie, ale aj na úkony súvisiace s vecou, vyšší súdny úradník postupoval správne, ak dal pokyn doručiť uznesenie č.k. 21 Cb/189/2011- 195 zo dňa 7.11.2018 o výške trov konania právnemu zástupcovi žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola v tejto časti nedôvodná.“

25. V súvislosti s problematikou doručovania sťažovateľka namieta aj porušenie zákonných ustanovení Civilného sporového poriadku, zákona o e-Governmente, ako aj vyhlášky o Spravovacom a kancelárskom poriadku konkrétne pri doručovaní uznesenia najvyššieho súdu č. k. 3 Obdo 40/2017 zo 7. decembra 2017, v nadväznosti na čo podľa jej názoru nemohlo byť súdne konanie (sp. zn. 21 Cb 189/2011, pozn.) v merite veci právoplatne skončené, a teda neboli splnené podmienky ani na rozhodovanie o náhrade trov konania. O porušenia akých konkrétnych ustanovení má ísť, ale sťažovateľka nekonkretizuje a svoju ústavnoprávnu argumentáciu týmto smerom ďalej nerozvíja. Ústavný súd uvádza, že predmetnou otázkou sa okresný súd zaoberal v bode 10 napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019, keď uviedol, že keďže uznesenie najvyššieho súdu nebolo podpísané elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom, doručoval ho v listinnej podobe.

26. K námietkam sťažovateľky smerujúcim proti doručovaniu rozhodnutí označených v bode 24 a 25 tejto časti uznesenia ústavný súd uvádza, že na to, aby bolo možné zaoberať sa prípadným porušením práva na súdnu ochranu po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie, konanie musí byť také porušenie určitej intenzity, keďže nie každé porušenie zákonnosti má za následok aj porušenie v rovine ústavnosti. Keďže má sťažovateľka takto namietané rozhodnutia (rozhodnutia označené v bode 24 a 25 tohto uznesenia, pozn.) k dispozícii, nie je úplne zrejmé, aké právo jej malo byť týmto spôsobom upreté. Sťažovateľka v tejto časti svoju ústavnoprávnu argumentáciu ďalej ani nerozvíjala. Ústavný súd ďalej k tvrdeniu o vadách v doručovaní uznesenia najvyššieho súdu, ako aj napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019 v krátkosti dodáva, že pre posúdenie prípadu bola významná vedomosť sťažovateľky o obsahu týchto rozhodnutí. Inštitút doručenia je formalizovaným procesom aj kvôli preukázateľnému oboznámeniu adresáta s obsahom doručovanej zásielky. Faktom ostáva, že najvyšší súd preukázateľne doručoval právemu zástupcovi sťažovateľky uznesenie najvyššieho súdu, pričom prevzatie zásielky bolo potvrdené podpisom na doručenke. Prelomiť súdený prípad na spôsobe doručenia je podľa názoru ústavného súdu z uvedeného dôvodu neopodstatnené (m. m. II. ÚS 273/2018). Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu z 12. júna 2019 a obsahom napadnutých základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že ústavná sťažnosť smeruje proti napadnutému uzneseniu vydanému v nadväznosti na námietky sťažovateľky proti vyčísleniu trov konania, a teda nie v merite veci, ako aj v nadväznosti na odôvodnenie v bode 13 tohto uznesenia. Ústavný súd je toho názoru, že predmetná námietka, aj keď by bola opodstatnená, nemá takú intenzitu, že by to v danom prípade znamenalo zásah do práva sťažovateľky na spravodlivý

proces. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

27. Sťažovateľka namieta aj extrémny nesúlad v prijatých záveroch okresného súdu v napadnutom uznesení okresného súdu z 12. júna 2019 o výške trov konania, ktoré neboli riadne alebo vôbec preukázané, pričom poukazuje na rozpor s § 15 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom v rozhodnom období. Konkrétne namieta preukazovanie hotových výdavkov v súvislosti s kúpou pohonných hmôt, počet cestovaním strávených hodín či preukazovanie právneho vzťahu k (na ten účel, pozn.) použitému motorovému vozidlu a počet ním vykonaných ciest na pojednávanie. Ústavný súd, zohľadňujúc sťažnostné námietky smerujúce proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške náhrady trov konania, považuje v prvom rade za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016). Ústavný súd sa k problematike trov konania stavia nanajvýš rezervovane a podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnomu prieskumu. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa (m. m. I. ÚS 168/2021).

28. Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019 nadväzujúceho na rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka o výške priznanej náhrady trov konania ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v prípade sťažovateľky nedopustil porušenia práva na spravodlivé súdne konanie či svojoľnej aplikácie a interpretácie zákona. V tejto súvislosti ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že z jeho postavenia (čl. 124 ústavy) mu neprislúcha posudzovať zákonnosť a už vôbec nie správnosť napadnutého uznesenia, ale len jeho súladnosť s ústavnými princípmi spravodlivého súdneho konania (m. m. I. ÚS 168/2021).

29. K predmetnému ústavný súd dodáva, že nepriznanie náhrady trov konania podľa predstáv sťažovateľky nezakladá nezákonnosť rozhodnutia, nie to ešte jeho neústavnosť, ak okresný súd po dôslednom posúdení jednotlivých uplatnených úkonov právnej služby svoj záver o (ne)priznaní náhrady za ne premietne do odôvodnenia svojho rozhodnutia (m. m. I. ÚS 168/2021). Ústavný súd tiež dopĺňa, že na námietky sťažovateľky, ktoré uplatnila už v rozsahu sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zo 7. novembra 2018 okresný súd reagoval v bode 12 napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019. Ústavný súd uzatvára, že okresný súd rozhodol vo veci sumy náhrady trov v intenciách právnych predpisov spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný exces a ani zásah do namietaných práv sťažovateľky.

30. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

31. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že obsahom splnomocnenia, ktoré udelila sťažovateľka právnomu zástupcovi 9. septembra 2019 a ktoré bolo predložené ústavnému súdu, absentuje špecifikácia smerovania ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zo 7. novembra 2018 vydanému vyšším súdnym úradníkom a postupu, ktorý predchádzal

jeho vydaniu (obsahuje explicitné vymedzenie len napadnutého uznesenia okresného súdu z 12. júna 2019, pozn.). Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd predmetnú ústavnú sťažnosť odmietol, nepovažoval za nevyhnutné vyzývať na odstraňovanie tohto nedostatku.

32. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky vrátane jej návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu